

7/35612

6.12.67

T.C.
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
Çok Taraflı Siyasi İşler Genel Müdürlüğü

Sayı : 68807390-156.50-2013/4104351
Konu : Yazılı Soru Önergesi/ Sn. Aykan
Erdemir/ 7/35612

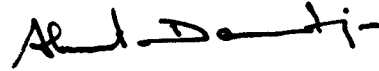
15 Ocak 2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 18.12.2013 tarih ve 43452547-120.07-155601 sayılı yazıları.

Bursa Milletvekili Sayın Aykan Erdemir tarafından yöneltilen 7/35612 esas numaralı yazılı soru önergesine ilişkin yanıtlarımız ekte sunulmaktadır.

Saygılarımla arz ederim.

Ahmet DAVUTOĞLU
Dışişleri Bakanı

Ek: 2 sayfa

T.C.
DIŐIŐLERİ BAKANLIĞI
(2013/68807390/4104351 sayılı yazının ekidir.)

BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN AYKAN ERDEMİR'İN 7/35612 SAYILI YAZILI
SORU ÖNERGESİ

“Ulusal Azınlıkların Korunması için Çerçeve Sözleşmesi (Framework Convention for the Protection of National Minorities) 1 Şubat 1995 tarihinde Strazburg’da imzalanmıştır. Avrupa Konseyi üyesi 47 ülkenin katılımına açık olan Sözleşme, üyeler arasında daha sıkı bir birliğe ulaşılması ve azınlıkların temel hak ve özgürlüklerinin korunması hedefiyle ortaya çıkmıştır.

Bilindiğı üzere, Azınlıkların Korunması için Çerçeve Sözleşmesi’ne taraf olan ülkeler, kendi topraklarındaki ulusal azınlıkların mevcudiyetini korumaya kararlı bir tavır alarak ulusal azınlıkların korunmasının istikrar, demokratik güvence ve kıtadaki barış için olduğu teyit etmektedir. Ulusal Azınlıkların Korunması İçin Çerçeve Sözleşmesi’nin tarafı her bir devlet, çoğulcu ve gerçekten demokratik bir toplumun, sadece ulusal azınlığa mensup her ferdin etnik, kültürel, dilbilimsel ve dinsel kimliğine saygı göstermekle kalmayıp, bu kimliğin dile getirilmesi için elverişli şartların oluşturmalarını da sağlaması gerektiğini dikkate almakla yükümlüdür.

Avrupa Konseyi üyeleri Ermenistan (1998), Azerbaycan (2000), Gürcistan (2005), Rusya (1998) ve Ukrayna’nın (1998) da içinde olduğu 39 ülke Azınlıkların Korunması için Çerçeve Sözleşmesi’ne taraf olurken, Andorra, Fransa, Monaco ve Türkiye’nin de içinde bulunduğu 4 ülke Sözleşme’yi ne imzalamış, ne de tasdik etmiştir.

Bu bağlamda;

- 1. Avrupa Konseyi’nin kurucu üyeleri arasında yer alan Türkiye’nin 1 Şubat 1995 tarihinde yürürlüğe giren Ulusal Azınlıkların Korunması için Çerçeve Sözleşmesi’ne taraf olmasına ilişkin görüşünüz nedir?”*

YANIT:

Ülkemizin anayasal sistemi, bireylerin, din, ırk, renk, etnik köken, dil ve benzeri özelliklerine bakılmaksızın kanun önünde eşitliği ikesine dayanır.

Anayasal sistemimize göre azınlıklar, Türkiye’nin taraf olduğu ikili ve çok taraflı anlaşmalarla tanımlanan ve kabul edilenleri içermektedir. Türkiye’de “azınlık hakları” 1923 tarihli Lozan Barış Antlaşması ile düzenlenmiş olup, gayrimüslim vatandaşlarımızdan oluşan **dini** azınlıkları kapsamaktadır.

Vatandaşlarımızın ayrımcılığa maruz kalmadan eşit hak ve özgürlüklere sahip olması yönündeki temel kural çerçevesinde, dini azınlıklara mensup vatandaşlarımız, Anayasa ve kanunlarımızın güvencesi altındaki tüm hak ve özgürlüklerden eşit şekilde faydalanırlar. Lozan Barış Antlaşması çerçevesinde azınlık statüsünden ve bu statünün getirdiğı ilave haklardan istifade ederler.

T.C.
DIŐIŐLERİ BAKANLIĞI
(2013/68807390/4104351 sayılı yazının ekidir.)

Gayrimüslim azınlıklara mensup Türk vatandaşları, kendi okullarına, ibadethanelerine, vakıflarına, hastanelerine ve basın-yayın organlarına sahiptir. Son dönemde, insan hakları ve demokratikleşme alanındaki kapsamlı reform süreci çerçevesinde, ülkemizdeki gayrimüslim azınlıkları ilgilendiren mevzuatın geliştirilmesi amacıyla önemli düzenlemeler gerçekleştirilmiştir.

Uygulamada, gayrimüslim azınlıkların günlük yaşamlarında karşılaştıkları sorunlarına çözüm bulmak amacıyla 2004 yılından bu yana “Azınlık Sorunlarını Değerlendirme Kurulu” faaliyet göstermekte, 13 Mayıs 2010 tarihli Başbakanlık Genelgesi’yle gayrimüslim Türk vatandaşlarının ülkemizin ayrılmaz parçası oldukları teyit edilmiş bulunmaktadır.

Diğer taraftan, uluslararası ve bölgesel kuruluşlarda azınlıklar konusunda yürütülen çalışmalara ve üretilen belgelere karşın, günümüzde “azınlık” kavramının evrensel olarak tüm devletlerce benimsenmiş bir tanımı bulunmamaktadır. Ülke topraklarında yaşayanlardan hangilerinin azınlık olarak tanınacağı, her ülkenin kendi yetkisindedir. Avrupa Konseyi (AK) bünyesinde hazırlanan Ulusal Azınlıkların Korunmasına İlişkin Çerçeve Sözleşme’de de, azınlık kavramının tanımı yapılmaksızın, azınlık gruplarına mensup kişilerin bireysel veya ortaklaşa yararlanacakları hak ve özgürlükler ele alınmaktadır.

1976’da yürürlüğe giren Birleşmiş Milletler Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme azınlık haklarından söz eden ilk belgedir. Sözleşme’nin 27. maddesi, etnik, dinsel ve dilsel azınlıklara mensup bireylerin haklarını vurgular. Türkiye, Sözleşme’nin 27. maddesine koyduğu çekince ile, bu maddeyi Anayasası ve Lozan Barış Antlaşması hükümleri çerçevesinde yorumlama ve uygulama hakkını saklı tutmuştur.

Avrupa Konseyi’nin Ulusal Azınlıkların Korunmasına İlişkin Çerçeve Sözleşmesi’ne taraf olunup olunmaması keyfiyetinden bağımsız olarak, ülkemizde gayrimüslim azınlıklara mensup vatandaşlarımızın hak ve özgürlükleri, Anayasamızın güvencesi altında ve uluslararası hukukta “ahde vefa” ilkesi uyarınca tarafı olduğumuz ikili ve çok taraflı anlaşmalardan kaynaklanan yükümlölüklerimize uygun olarak yürütölmektedir.